

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Pavla Koláře a soudců JUDr. Ladislava Bognára a JUDr. Aleny Ježíkové v právní věci žalobkyně **Mgr. Jitky Streitberg**, narozené 4. října 1964, bytem v Praze 6, Na Hanspaulce 1a, PSČ 160 00, zastoupené JUDr. Petrem Zimou, advokátem se sídlem v Praze 2, Slezská 2127/13, PSČ 120 00, proti žalovaným **1/ Ing. Lee Loudovi**, se sídlem v Praze 1, Vodičkova 41, PSČ 110 00, **insolvenčnímu správci dlužníka OKD, a.s.**, se sídlem v Karviné – Doly, Stonavská 2179, PSČ 735 06, IČ 26863154, zastoupenému JUDr. Dušanem Dvořákem, advokátem se sídlem v Brně, Hlinky 505/118, PSČ 603 00 a **2/ OKD, a.s.**, se sídlem v Karviné – Doly, Stonavská 2179, PSČ 735 06, IČ 26863154, o určení pravosti a výše pohledávky jako incidenčním sporu v insolvenční věci dlužníka OKD, a.s. vedené Krajským soudem v Ostravě pod sp.zn. KSOS 25 INS 10525/2016, o odvolání žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. července 2017, č.j. 32 ICM 3258/2016 - 51,

t a k t o :

I. Rozsudek soudu prvního stupně se **p o t v r z u j e .**

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem označeným v záhlaví zamítl Krajský soud v Ostravě žalobu, podle níž se žalobkyně domáhala určení, že její pohledávka z titulu doplatku protiplnění přihlášená do insolvenčního řízení dlužníka OKD, a.s. za dlužníkem OKD, a.s. přihláškou č. 426 v celkové výši 10.983.559.- Kč, je po právu (výrok I.), uložil žalobkyni povinnost zaplatit žalovanému 1/ náhradu nákladů řízení ve výši 12.342.- Kč (výrok II.) a dále rozhodl, že ve vztahu žalobkyně a žalovaného 2/ nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.). Důvodem bylo, že za situace, kdy pohledávku popřel jak insolvenční správce dlužníka, tak dlužník, jemuž byla povolena reorganizace, bylo nutno žalobu podat v zákonem určené lhůtě nejen vůči insolvenčnímu správci, jak žalobkyně učinila, ale rovněž vůči dlužníkovi v reorganizaci, což však žalobkyně neučinila, přestože o tom byla insolvenčním správcem řádně poučena v oznámení o popření pohledávky. V případě, že pohledávku přihlášenou do insolvenčního řízení proti dlužníkovi, jemuž byla povolena reorganizace, popřel dlužník, má totiž jeho popření pohledávky stejné účinky, jako popření pohledávky insolvenčním správcem, a při popření pohledávky mají insolvenční správce a dlužník v režimu reorganizace v rozsahu shodného popření v incidenčním řízení specifické postavení dané povahou insolvenčního zákona. Tomuto rozhodnutí nebylo ani na závadu, že v průběhu řízení došlo na základě návrhu žalobkyně k připuštění přistoupení do řízení žalovaného 2/, protože toto rozhodnutí je procesním rozhodnutím, při jehož vydání se soud nezabýval posouzením věcné legitimace tohoto žalovaného, kdežto úvaha, zda návrh byl včasný, je otázkou věcného posouzení žalobou uplatněného nároku, které soud provede v meritorním rozhodnutí, jak vyplývá např. z rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 28. listopadu 2013 ve věci vedené pod sp.zn. 29 Cdo 25/2013.

Žalobkyně proti tomuto rozsudku podala odvolání, v němž soudu prvního stupně vytkla nesprávné právní posouzení věci. Podle jejího názoru totiž musí platit, že mají-li insolvenční správce a dlužník, jemuž byla povolena reorganizace, samostatná popěrná práva, musí to korespondovat rovněž se shodnými povinnostmi, a pokud má tedy insolvenční správce, který popřel nevykonatelnou pohledávku přihlášenou do insolvenčního řízení, zákonem stanovenou notifikační a poučovací

povinnost vůči přihlášenému věřiteli, stejnou povinnost musí mít podle ní i dlužník se samostatným popěrným právem. Pokud tedy dlužník neučinil vůči žalobkyni notifikaci svého popěrného úkonu s poučením podle ustanovení § 197 odst. 2 z.č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (dále rovněž jen „INS“), musí to za přiměřeného použití ustanovení § 198 INS vést k závěru, že žalobkyni dosud nezačala vůči němu běžet zákonná lhůta k podání incidenční žaloby. Napadené rozhodnutí by proto mělo být změněno tak, že žalobě bude vyhověno.

Žalovaní se k odvolání nevyjádřili.

Poté, co za podmínek ustanovení § 214 odst. 3 o.s.ř. přezkoumal napadené rozhodnutí i průběh řízení, které jeho vydání předcházelo, dospěl odvolací soud k závěru, že odvolání není důvodné.

Z obsahu spisu zjistil odvolací soud pro účely tohoto rozhodnutí, že žalobou doručenou soudu prvního stupně dne 12. září 2016 se žalobkyně domáhala jako věřitelka č. 420 vůči žalovanému 1/ jako insolvenčnímu správci žalovaného 2/ určení pravosti své pohledávky přihlášené do insolvenčního řízení žalovaného 2/ pod č. P426 ve výši 10.983.559.- Kč sestávající z doplatku přiměřeného protiplnění ve výši 5.838.336.- Kč a úroků z prodlení ve výši 5.143.223.- Kč, popřené žalovaným 1/. Žalovaný 1/ se k žalobě vyjádřil podáním ze dne 11. listopadu 2016, v němž uvedl, že pohledávka žalobkyně přihlášená do insolvenčního řízení žalovaného 2/ jako nevykonatelná pohledávka byla při přezkumném jednání dne 10. srpna 2016 popřena co do pravosti i výše jednak žalovaným 1/ jako insolvenčním správcem, jednak žalovaným 2/ jako dlužníkem. Přestože však žaloba musí být v takovém případě podána nejen vůči insolvenčnímu správci, ale rovněž vůči dlužníkovi, je-li dlužník v reorganizaci, v zákonné lhůtě byla žaloba podána pouze proti žalovanému 1/. Žaloba by proto měla být zamítnuta s ohledem na ustanovení § 198 odst. 1 třetí věty INS. Na vyjádření žalovaného 1/ reagovala žalobkyně podáním ze dne 6. února 2017 doručeným soudu prvního stupně dne 9. února 2017, jímž navrhla přistoupení do řízení žalovaného 2/ jako dalšího účastníka řízení a proti argumentaci žalovaného 1/ vnesla stejnou argumentaci, jako v podaném odvolání. Žalovaný 1/ v podání ze dne 17. února 2017, jehož přílohou bylo oznámení žalovaného 1/ žalobkyni o popření pohledávky obsahující poučení podle ustanovení § 198 odst. 1 a odst. 2 INS ze dne 16. srpna 2016 včetně dodejky, polemizoval s argumentací přednesenou žalobkyní a vyjádřil názor, že s ohledem na zjevnou neekonomičnost opačného postupu by návrhu na připuštění přistoupení žalovaného 2/ do řízení nemělo být vyhověno. Soud prvního stupně však usnesením ze dne 28. března 2017, č.j. 32 ICM 3258/2016-32, žalovanou 2/ do řízení přibral. Žalovaný 2/ se poté ve věci vyjádřil podáním ze dne 27. června 2017, v němž vnesl jednak argumentaci ohledně (ne)včasnosti žaloby shodnou s dříve uplatněnou argumentací žalovaného 1/, a vyjádřil se rovněž k (ne)existenci přihlášené pohledávky. S ohledem na to, že soud prvního stupně vyzval účastníky k vyjádření k možnosti rozhodnout věc bez nařízení jednání s následky dle ustanovení § 101 odst. 4 o.s.ř. v případě jejich nečinnosti, na výzvu žalobkyně nereagovala a oba žalovaní s navrženým postupem souhlasili, soud prvního stupně poté dne 27. července 2017 vyhlásil

napadený rozsudek. Z notifikace žalovaného 1/ žalobkyni pak vyplývá, že žalovaný 1/ poučil žalobkyni rovněž o popření její pohledávky žalovaným 2/ a o jejích povinnostech v případě povolení reorganizace dlužníka

Chtěla-li žalobkyně využít svého práva bránit se popření pohledávky přihlášené do majetkové podstaty žalovaného 2/ a popřené insolvenčním správcem i dlužníkem žalobou, musela žalobu podat v zákonné lhůtě nejen proti insolvenčnímu správci, nýbrž i proti dlužníkovi, protože ve smyslu § 336 odst. 2 INS má popření pohledávky dlužníkem v reorganizaci tytéž účinky jako popření pohledávky insolvenčním správcem a pro toto popření platí obdobně ustanovení o zjištění pohledávky týkající se insolvenčního správce. Jestliže pak dlužník popřel pohledávku při přezkumném jednání, které se konalo dříve, než nastaly účinky povolení reorganizace, nastávají účinky tohoto popření dnem, kdy nastaly účinky povolení reorganizace, a tento den je rozhodný i pro počátek běhu lhůt k podání žaloby o určení pravosti, výše nebo pořadí pohledávky. Třicetidenní lhůta k podání žaloby proti žalovanému 2/ pak začala běžet ode dne, kdy byla povolena reorganizace dlužníka. Protože žalobkyně žalobu proti žalovanému 2/ nepodala, ale zažalovala pouze insolvenčního správce, nelze věc uzavřít jinak, než jak ji uzavřel soud prvního stupně, tedy že insolvenční správce není v řízení pasivně legitimován, není-li žalován rovněž dlužník, protože insolvenční správce tvoří v tomto případě spolu s dlužníkem nerozlučné společenství, jak lze dovodit za přiměřeného použití závěrů rozsudku Nejvyššího soudu ve věci vedené pod sp.zn. 29 ICdo 24/2013, podle něhož popře-li nevykonatelnou pohledávku jak insolvenční správce, tak dlužník v oddlužení, musí být žaloba o určení pravosti, výše nebo pořadí pohledávky včas podána proti oběma popírajícím, nepodá-li věřitel nevykonatelné pohledávky popřené insolvenčním správcem i dlužníkem v oddlužení včas žalobu o určení pravosti, výše nebo pořadí pohledávky vůči některému z popírajících, pak v rozsahu popření pohledávky tím z popírajících, vůči kterému věřitel žalobu nepodal, nastávají účinky uvedené v § 198 odst. 1 větě třetí insolvenčního zákona a včasnou žalobu podanou přihlášeným věřitelem ve stejném rozsahu vůči druhému popírajícímu insolvenční soud zamítne.

Názor žalobkyně, že má-li ohledně popření pohledávky v případě povolení reorganizace dlužník stejná práva jako insolvenční správce, měl by mít rovněž stejné povinnosti, zejména notifikační povinnost, kterou dosud nesplnil, není správný, protože zákon tuto povinnost dlužníkovi neukládá a v řízení bylo prokázáno, že notifikace žalovaného 1/ obsahovala rovněž poučení pro případ povolení reorganizace dlužníka, k němuž v době popření pohledávky dosud nedošlo. Bylo pak podle zásady *Vigilantibus iura vscripta sunt* pouze na žalobkyni, aby sledovala průběh insolvenčního řízení, který lze on line zjistit na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti, a na zjištění o povolení reorganizace dlužníka reagovala žalobou proti němu, přičemž odvolací soud dodává, že insolvence žalovaného 2/ je rozsáhle medializována a veřejnými sdělovacími prostředky proběhla rovněž zpráva o povolení jeho reorganizace.

Odvolací soud proto v souladu s ustanovením § 219 o.s.ř. napadené rozhodnutí jako věcně správné potvrdil, aniž nařídil ve věci jednání, a své rozhodnutí veřejně vyhlásil.

O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř., když podle obsahu spisu žádnému ze žalovaných, kteří by měli podle výsledků odvolacího řízení vůči žalobkyni právo na jejich náhradu, žádné náklady odvolacího řízení nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí **m ů ž e** účastník podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR do dvou měsíců od jeho doručení u soudu, který rozhodoval v prvním stupni, a to pouze z důvodu, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Bylo-li odvolacím soudem vydáno opravné usnesení, běží tato lhůta od doručení opravného usnesení. Dovolání je přípustné, jestliže toto rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud (§ 237 a § 239 OSŘ).

V Olomouci dne 1. listopadu 2017

Za správnost vyhotovení:
Jana Sedláčková

JUDr. Pavel Kolář v.r.
předseda senátu